

БИЛТЕН

АГЕНЦИЈА ЗА ПРЕДШКОЛСКО ОСНОВНО И СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ

јануар – март 2022. године

Our future: beautiful, sustainable, together

Schools and the New European Bauhaus:
Imagining a creative learning environment
in green and inclusive schools.

Преглед eTwinning активности

eTwinning је дошао до краја још једне фазе реализације активности у Босни и Херцеговини. У претходном периоду одржане су бројне активности, вебинари, семинари, конференције. Многе активности су се односиле на годишњу тему из претходне године, Медијска писменост и дезинформације, као и на теме које су eTwinners-и из Босне и Херцеговине истакли као занимљиве и подржавајуће за њихов наставни рад.

Током претходних 15 мјесеци (јануар 2021 - март 2022) Државна организација за подршку је у сарадњи са eTwinning амбасадорима реализовала:

- 4 eTwinning радионице/активности у различитим градовима
- 24 eTwinning вебинара на различите теме
- 5 онлајн и 3 на лицу мјеста eTwinning догађаја за представљање праксе eTwinning школа из Босне и Херцеговине
- Седму eTwinning Годишњу конференцију са укупно 50 учесника и додијељених 8 награда
- 2 догађаја представљања добрих пракси eTwinning пројеката и активности за основне и средње школе
- Припрему и објављивање 6 tutorijala за лакше коришћење eTwinning-a, корак по корак
- Продукцију и промоцију 8 видео записа на различите занимљиве теме о eTwinning-у у Босни и Херцеговини
- Учешће 28 наставника на 11 међународних eTwinning догађаја (онлајн и на лицу мјеста)
- Израду и дисеминацију 5 eTwinning билтена
- Регионалну сарадњу у оквиру eTwinning Прољећне кампање 2021. и 2022. (Словенија, Хрватска, Босна и Херцеговина) која је окупила више од 100 наставника из региона
- Конкурсну процедуру за 5 eTwinning амбасадора
- Номинацију 3 пројекта за eTwinning Европску награду
- Додјелјивање и промоцију 138 Државних ознака квалитета
- Промоцију 117 додијељених Европских ознака квалитета

Током претходног периода eTwinning је окупљао наставнике у Босни и Херцеговини и шире у заједничким активностима у Брчком, Сарајеву, Мостару, Тузли, Зеници. Желимо да тако и наставимо, заједно са eTwinning амбасадорима и свим наставницима који својим радом желе да допринесу унапређењу своје наставне праксе и професионалног развоја.

eTwinning у 2022. години има нову годишњу тему. Активности ће се фокусирати на промоцију теме која гласи:

Наша будућност лијепа, одржива, заједничка: школе и ново европско заједништво/Баухаус.

Our future: beautiful, sustainable, together

Schools and the New European Bauhaus:
Imagining a creative learning environment
in green and inclusive schools.

eTwinning и наши истакнути eTwinner-и

Имали смо задовољство да присуствујемо eTwinning вебинару „eTwinning у ВЕТ школама – Средња школа Ускопље“. Вебинар је организовала наша амбасадорка Лејла Хујдур у сарадњи са eTwinner-ком, представницом оне групе наставника које је неопходно активирати, а то су ВЕТ наставници у Босни и Херцеговини. Импресионирани излагањем ове ангажоване професорке, њеном великом мотивацијом да унаприједи сопствени наставни процес, али и да своје идеје, креативност и искуства подијели са другима, није било сумње ко ће бити наш саговорник у овом тромјесечном броју билтена. Надамо се да ће многи наставници, посебно наставници из ВЕТ школа, имати прилику да уђу у свијет eTwinning-а, управо вођени импресијама и искуством наше eTwinner-ке Марије Барњак, професорке филозофије и логике у Средњој школи Ускопље.

1. Драга Марија, част нам је и задовољство што сте постали дио eTwinning заједнице и што ћете, вјероватно својим примјерима, отворити врата многим наставницима који, можда, не знају довољно или оклијевају да „покуцају“ и придруже се овој највећој заједници наставника у Европи.

Па ево, за почетак да нам кажете, како сте чули за eTwinning и како је почела Ваша „eTwinning авантура“?

Прије двије године, када је пандемија пријетила да неповратно промијени наше животе и да додатно закомпликује образовни систем и наставнички посао, а сви смо били принуђени да неке своје пословне и приватне рутине искусимо у дигиталној стварности, ја сам открила свијет платформи за дигитално образовање. eTwinning је одмах постао конкретан и користан водич у примјени тих дигиталних пракси и у учионици. Професорка Џенета Ајанић из Друге гимназије у Сарајеву позвала ме је на занимљиви пројекат „Математички филмски фестивал“, за који смо и добили државну и европску ознаку квалитета, и авантура је почела. У том тренутку, eTwinning је за мене био важно откриће јер долазим из малог града гдје су материјални и концептуални ресурси увијек ограничени и недовољни, али се касније испоставило да је то било кључно откриће за моју наставну праксу, преобликовану у амбијенту образовања за 21. вијек.

2. С обзиром на то да сте професор филозофије и логике, каква је била Ваша „филозофија и логика подучавања“ у процесу интеграције eTwinning-а у наставу? (Да ли сте искористили неке методе да ријешите проблем? Да ли сте неким ученицима дали додатну мотивацију или помоћ у раду? Да ли сте својим ученицима дали неку другу врсту активности, задатке која су им били занимљивији?)

eTwinning платформа нуди прегршт идеја и ресурса, како пројектно заснованих, у смислу сарадње у међународном контексту, тако и тематски, у смислу подршке за све наставне садржаје и наставне предмете. У мом случају то је значило проширење мојих дидактичких компетенција кроз пројекте који су се ослањали на филозофију или логику, али и етику. У образовном окружењу БиХ, као наставник, увијек се можете осјећати усамљено због лоше функционалности система, као и због „плитког базена“ инфраструктурне или кадровске условљености тог тромог система. eTwinning пружа прилику за имплементацију образовних стратегија које су доказано ефикасне у учионици. Подстицаји за учење критичког мишљења у учионици, вриједносна оријентација и развој медијске писмености су централни тренутак за моју наставу филозофије. У том процесу рада ваш ученик је и ваш сарадник, тако да од ученика долазе иницијативе које настојим да контекстуализујем у актуелним животним перспективама. Кад радимо неки пројекат, то је наша цјелогодишња мисија у којој је главни циљ да научимо нове компетенције, које многи ученици можда не би стекли у редовном наставном процесу. Ова мисија је и одржива јер је занимљива и успут се веома добро забављамо, а не само учимо.

---

3. Када бисмо ушли у Вашу eTwinning учионицу, док се бавите одабраном наставном темом, можете ли нам описати шта бисмо видјели и чули?

Визуелни начин учења не мора бити пресудан јер се квалитетно може учити и у некој европској софистицираној учионици, и у учионици малог града у БиХ, гдје предајем. Но настојим, у својој учионици, да упутим ученике једне на друге кроз групни или тимски рад. Пишемо, бојимо, скицирамо, илуструјемо, али и едитујемо видео материјале, слушамо филмску музику и учествујемо на вебинарима са партнерима у пројекту. Драгоцјено је и оно што се чује у учионици, тако да се чује много питања. Питања постављам ја, али и моји ученици. Заједно тражимо одговоре. Ти одговори су ми веома драгоцјени јер оцртавају живописно искуство процеса учења у коме су ученик и наставник синхронизовани у проналажењу рјешења. Неће то увијек бити и најбоље рјешење јер смо ограничени многим стварима, али знамо да смо од себе дали најбоље.

---

4. С обзиром на Ваше ново искуство у eTwinningу, како бисте га описали у четири ријечи?

Забавно учење за живот!

---

5. Шта бисте поручили нашим наставницима у БиХ? Зашто се придружити eTwinning платформи?

Како сам навела у претходним одговорима, много је лоших страна у образовању наше земље. Нема наставника који није наишао на неки облик препреке ка успјешном раду у школи. eTwinning је прилика! Невјероватна прилика за наставнике у БиХ да се укључе у европске па и свјетске трендове у образовању. На том путу нећете

бити сами, што је за мене било пресудно, јер је eTwinning заједница креативних наставника од којих имамо прилику да учимо, али и да допринесемо том процесу размјене знања.

Али, ово није само прилика за наставнике, него и за ученике! Они су циљ васпитно-образовног процеса, као и будућност сваког друштва. Колико год се чинило да данас знање нема толику цијену и да се млади идентификују са погрешним узорима у мору дигиталних садржаја на друштвеним мрежама, не смијемо изгубити из вида да су наставници итекако важни узорци својим ученицима. Уколико им понудимо узајамно бенеvolentан однос, обogaћен истинским знањима и компетенцијама које могу употријебити у свакодневном животу, то ће бити препознато и циљ образовања ће бити испуњен. Дакле, највећи бенефит од рада и сарадње у овој европској едукативној заједници имају наши ученици. Мени је то довољна мотивација да наставим свој ангажман у eTwinning-у.

Представљамо нове eTwinning амбасадорке у Босни и Херцеговини

Снежана Стевић је наставница разредне наставе у ЈУ ОШ „Алекса Шантић“ Осмаци.

Регистровала се на eTwinning порталу 2018. године. Главни мотив за регистрацију на порталу је, како је и сама навела, „размјена искустава и стицање нових знања“.

Сада има четири ознаке на свом eTwinning Live профилу које потврђују њен рад и посвећеност.

- eTwinning амбасадор
- eTwinning Live аниматор
- вишеструко награђивана eTwinning-ка
- пружање подршке

Тренутно је укључена у 27 активних пројеката, а 50 је иза ње, реализовано, затворено и награђено. Учествовала је у 123 догађаја, од којих је 4 сама креирала и водила.

Њен рад је широко препознат у eTwinning заједници, што потврђује и 36 ознака квалитета. Своје знање допуњује у 13 активних eTwinning група, а и свесрдно преноси своје успјешно и квалитетно искуство.

Изабрана је за амбасадорку за период 2022-2023. године.

eTwinning

Данка Милић Кезуновић је наставница енглеског језика, а тренутно је директорка у ЈУ ОШ „Вук Караџић“ Власеница.

Придружила се eTwinning порталу 2015. године. Током 2016. и 2017. године већ је обављала функцију eTwinning амбасадорке у Босни и Херцеговини.

За себе каже да је „*активна у промовисању eTwinning-а, који за њу представља значајан искорак у иновацијама и модернизацији наставног процеса*“.

Њен eTwinning Live профил красе 3 ознаке.

- eTwinning амбасадор
- eTwinning Live аниматор
- пружање подршке

Тренутно је укључена у 4 пројекта, а иза себе има 30 успјешно затворених пројеката. Такође, учествовала је и на 104 догађаја у којима је била организатор за два. Активна је чланица у 21 групи.

Изабрана је за амбасадорку за период 2022-2023. године.

Желимо пуно среће нашим eTwinning амбасадоркама у њиховом раду и промоцији.

eTwinning

Подршка наставницима – интернет алати

<https://learningapps.org/tutorial.php>

LearningApps је веб локација на којој корисници могу да пронађу различите бесплатне алате или да помоћу шаблона израде сопствене за примјену у настави. Алати су направљени и дизајнирани као мали интерактивни модули који могу да се укључе у наставне материјале, али и да се примијене за самостално учење. За коришћење постојећих алата није потребна пријава или регистрација, а корисник може да их користи у настави без ограничења.

Алати који се могу креирати према доступним приједлозима: упаривање, груписање, обиљежавање на временској линији, сортирање, унос слободног текста, упаривање на слици, квиз вишеструког избора, тест надопуне текста, матрица са уграђеним алатима, аудио/видео са биљешкама, игра милионер, слагалица са груписањем, укрштеница, упаривање на карти, осмосмјерка, обиљежавање на карти/слици, вјешала, трка, игра упаривања, игра погађања, гласање, интернет ћаскање, календар, биљешке и табла за приказивање текстова или цртежа (попут Lino.it алата).

Learning Apps у настави

Learning Apps омогућава наставницима да креирају различите алате као додатак својој настави и задатака за самостално учење. Доступност различитих приједлога омогућава прилагођавање различитим ситуацијама и садржајима које наставници предају, а креирање разреда омогућава једну затворену заједницу у којој наставник има увид у то колико добро ученици рјешавају задате задатке и да ли неки ученик има проблема с усвајањем наставног садржаја. Израда алата је једноставна, али недостатак је то што одређене ставке нису у потпуности преведене на енглески језик, већ је текст на њемачком изворном језику. Недостатак се може ријешити уз помоћ додатка за превођење уграђеног у веб претраживач Google Chrome. Алат је веома добар избор за наставнике географије јер омогућава креирање алата за обиљежавање на картама или сликама.

The screenshot shows the LearningApps.org website interface. At the top, there is a search bar with the text "Pretraži vježbe" and a language selector set to "Bosanski". Below the search bar, there are navigation links: "Pretraži vježbe", "Izradi vježbu", and "Stvoriti zbirku". The main content area features a flowchart illustrating the steps to create a collection: "collect Apps" (represented by a grid of icons), "select Apps" (represented by a grid with one icon selected), "add a description" (represented by a text input field), "save your Collection" (represented by a grid of icons), and "share it" (represented by a globe icon). Below the flowchart, there is a link for "Short introduction to collections with pictures (English)". At the bottom, there are two buttons: "Što je zbirka?" and "stvoriti novu zbirku".

LearningApps.org Account settings: elaboratorij

Search in Apps | Browse Apps | Create App | My classes | My Apps

have an idea → pick a template → fill in content → save your App → share it

Matching Pairs | Group assignment | Number line | Simple order

Freetext input | Matching Pairs on Images | Multiple-Choice Quiz | Cloze test

App Matrix | Audio/Video with notices | The Millionaire Game | Group-Puzzle | Crossword

eTwinning

„Сврха школе је оспособити младе људе да се образују за живот.“

Роберт Мајнард Хачинс (Robert Maynard Hutchins)